

VIERNES, 21 MARZO 2025

SOCIEDAD

LA VANGUARDIA 25

Un libro reabre el debate sobre los límites entre la creación y el honor

La madre de José Bretón siempre supo que su hijo era un asesino

DOMINGO MARCHENA
Barcelona

Luisgé Martín (premio Herralde 2020 y director del Instituto Cervantes en Los Ángeles hasta hace muy poco) ha escrito un libro de no ficción extraordinario sobre el origen del mal, *El odio* (Anagrama). Trata sobre José Bretón, el hombre en trámites de separación que asesinó a sus dos hijos en el 2011, José y Ruth, de 2 y 6 años, para vengarse de su pareja. La mujer ha pedido amparo judicial para paralizar la obra.

Jorge Herralde, el fundador y factótum de la editorial, declaró una vez al cronista que los escritores tienen muchos motivos "legítimos e, incluso, legales para dedicarse a su actividad". La actual directora de la empresa, Silvia Sesé, explica que la única motivación del escritor es indagar en nuestras raíces más oscuras, "averiguar de dónde surge tanto odio para infligir un daño colosal, como se ha hecho en tantísimas

obras literarias". *El odio* debería empezar a distribuirse el próximo día 26. Otra portavoz de la editorial confirma que "todo ha quedado de momento en suspenso a la espera del dictamen de nuestros abogados". Mientras tanto, ya ha comenzado una caza de brujas en las redes sociales contra Luisgé Martín, que nunca engañó a José Bretón sobre sus verdaderas intenciones, al contrario que Truman Capote con Perry Smith en *A sangre fría*.

El autor mantuvo un intercambio epistolar de varios años con el asesino. Lo visitó en la cárcel y sostuvo con él conversaciones telefónicas. Gracias a su trabajo, sabemos (los periodistas si han tenido acceso al libro) que "ahora acepta sin reservas el crimen de sus hijos", que negó con empeñamiento durante los primeros años. El padre y la madre de José Bretón murieron con él ya entre rejas. Tiene fotos de ellos en su celda. No pudo ir a sus entierros.

Cuando lo visitaron en prisión, el asesino nunca fue capaz de ha-

JULIAN PEREZ / EFE

La detención de José Bretón se produjo diez días después del doble asesinato

"La única intención del autor es indagar en el mal, averiguar de dónde surge tanto odio", dice la editorial

blar cara a cara con su padre sobre los hechos, aunque sospecha que sabía la verdad. A su madre sí se lo confesó todo y ella le reconoció que siempre se lo había imaginado. Luisgé Martín no trata de edulcorar el suceso, y cuando se refiere a José Bretón recuerda que "asesinó a sus hijos con brutalidad". Para la madre de los pequeños, el libro la revictimiza y es

un atentado contra su imagen y su honor personal y familiar.

¿Por qué José Bretón, que rechazó a los periodistas que quisieron entrevistarlo, aceptó "entusiasmado" el contacto con el escritor? ¿Por narcisismo? ¿Porque creía que lo podría manipular y presentarse como un padre devoto que solo quiso proteger a sus hijos de "la familia tóxica" de su ex? ¿Por soledad? (Los reclusos como él son auténticos apesadados). Nunca conoceremos sus razones, pero sí las del escritor.

Luisgé Martín, cuya tranquilidad es ahora la prioridad de Anagrama (hay indocumentados que le echan en cara que el asesino "se lucrará" gracias a su libro), confiesa en las primeras páginas que

los crímenes contra los propios hijos le producen "una fascinación siniestra por lo que tienen de monstruoso". Su trabajo reabre de forma involuntaria el debate sobre las fronteras de la libertad de creación y el derecho al honor, la intimidad y la propia imagen.

La madre de José y Ruth alega, entre otras cosas, que el libro revela cosas que no aparecen en el sumario. Pero durante la instrucción y el juicio el acusado negaba cosas que ahora admite. Los juristas consultados por este diario se muestran cautos (ellos aún no han podido leer *El odio*), pero un juez ya retirado de la Audiencia de Barcelona cree que argumentos parecidos se podrían haber esgrimido contra *A sangre fría*.

Ofrecido por Institut Làctic de Catalunya

Alimentación

El Institut Làctic de Catalunya demuestra que comer bien y sano con intolerancia a la lactosa es posible

Eliminar totalmente los lácteos de la dieta puede comportar déficits de calcio, magnesio y vitamina D

El organismo representativo de la producción, transformación y distribución de productos lácteos catalanes, el Institut Làctic de Catalunya, ha impulsado una iniciativa pionera para demostrar que tener intolerancia a la lactosa no significa tener que renunciar a los lácteos ni al placer de comer bien. En el marco del Fòrum del Formatge Artesà i Català, la I Hackathó Gastrolàctica –organizada por el Institut dentro de los actos de la Región Mundial de la Gastronomía–, ha reunido a una cuarentena de estudiantes de cocina, tecnología de los alimentos y dietética y nutrición de

diferentes facultades y escuelas catalanas, para afrontar un reto innovador: crear menús equilibrados y sabrosos con lácteos adaptados a personas con dificultades para digerir la lactosa.

Intolerancia a la lactosa

Un error común que se comete cuando alguien detecta un problema digestivo es eliminar totalmente los lácteos de su dieta, sin valorar alternativas. Eso puede comportar déficits de calcio, magnesio y vitamina D, esenciales para nuestra salud ósea y nuestro metabolismo. Según Alex Bach, director del Institut, "no todo el mundo que presenta síntomas gastrointestinales tras consumir lactosa es realmente intolerante, ade-

más, existen soluciones lácticas adaptadas que permiten disfrutar de ellas sin molestias digestivas". Sufrir una malabsorción de la lactasa, que afecta aproximadamente a un tercio de las personas con deficiencia de lactasa (la enzima que digiere la lactosa), no tiene por qué ir acompañado de trastornos digestivos. Por ello, el Institut desea sensibilizar sobre la importancia de no abandonar los lácteos sin asesoramiento profesional y demostrar que son perfectamente compatibles

INSTITUT LÀCTIC DE CATALUNYA

Los ganadores recibieron entre 1000 y 3000 euros de premio

con una alimentación equilibrada, incluso para personas con intolerancia a la lactosa. Con una cesta de ingredientes seleccionados, y gracias a la colaboración de ACREFA, Bon Preu, Cacaolat, Caprabo, Danone, Lletera de Campllong i Llet Nostra, los participantes pudieron diseñar un menú completo para un día, asegurándose de que fuera equilibrado y sabroso.

El jurado, formado por expertos como Daniel Antolín (Fundació Alicia), Laia Puigdemà (Escola Joviat) y Juan Miguel Iñiguez y Roger Serrahima (Culinary Institute of Barcelona), evaluó la creatividad, el equilibrio nutricional y la calidad de las propuestas. Los equipos ganadores han obtenido 3.000, 1.500 y 1.000 euros para continuar su formación.

DIVENDRES, 21 MARÇ 2025

SOCIETAT

LA VANGUARDIA 25

Un llibre reobre el debat sobre els límits entre la creació i l'honor

La mare de José Breton sempre va saber que el seu fill era un assassí

DOMINGO MARCHENA
Barcelona

Luisgé Martín (premi Herralde 2020 i director de l'Institut Cervantes a Los Angeles fins fa molt poc) ha escrit un llibre de no-ficció extraordinari sobre l'origen del mal, *El odio* (Anagrama). Tracta de José Bretón, l'home en tràmits de separació que va assassinar els seus dos fills el 2011, en José i la Ruth, de dos i sis anys, per venjar-se de la seva parella. La dona ha demanat empara judicial per paraitzar l'obra.

Jorge Herralde, el fundador i factòtum de l'editorial, va declarar una vegada al cronista que els escriptors tenen molts motius "legítims i, fins i tot, legals per dedicar-se a la seva activitat". L'actual directora de l'empresa, Silvia Sesé, explica que l'única motivació de l'escriptor és indagar en les nostres arrels més fosques, "esbrinar d'on sorgeix tant odi per infligir un dany colossal, com en moltíssimes obres literàries".

El odio s'hauria de començar a distribuir el 26 de març. Una altra portaveu de l'editorial confirma que "de moment tot ha quedat en suspens, en espera del dictamen dels nostres advocats". Mentrestant, ja ha començat una caça de bruixes a les xarxes socials contra Luisgé Martín, que no ha enganyat mai José Bretón sobre les seves veritables intencions, al contrari que Truman Capote amb Perry Smith a *A sang freda*.

L'autor va mantenir un intercanvi epistolar d'uns quants anys amb l'assassí. El va visitar a la presó i hi va sostenir converses telefòniques. Gràcies al seu treball, sabem (els periodistes sí que han tingut accés al llibre) que "ara accepta sense reserves el crim dels seus fills", que va negar amb obstinació els primers anys. El pare i la mare de José Bretón van morir quan ell ja era a la presó. Té fotos d'ells a la cel·la. No va poder anar als enterraments.

Quan el van visitar a la presó, l'assassí no va ser mai capaç de parlar cara a cara amb el seu pare

JULIAN PEREZ / EFE

La detenció de José Bretón va ser deu dies després del doble assassinat

"L'única intenció de l'autor és indagar en el mal, esbrinar d'on sorgeix tant odi", explica l'editorial

sobre els fets, tot i que sospita que sabia la veritat. A la mare sí que li ho va confessar tot i ella li va reconèixer que sempre s'ho havia imaginat. Luisgé Martín no prova d'edulcorar els fets i, quan es refereix a José Bretón, recorda que "va assassinar els seus fills amb brutalitat". Per la mare dels nens, aquest llibre la revictimitza i és un atemptat contra la seva

imatge i el seu honor personal i familiar.

Per què José Bretón, que va rebutjar els periodistes que el van voler entrevistar, va acceptar "entusiasmat" el contacte amb l'escriptor? Per narcisisme? Perquè creia que el podria manipular i presentar-se com un pare devot que només va voler protegir els fills de "la família tòxica" de la seva ex? Per solitud? (els reclusos com ell són autèntics empestats). No en sabem mai les raons, però sí les de l'escriptor.

Luisgé Martín, la tranquil·litat del qual ara és la prioritat d'Anagrama (hi ha indocumentats que li retreuen que l'assassí "se'n lucrà" gràcies al llibre), revela a les primeres pàgines que els

crims contra els mateixos fills li produeixen "una fascinació sinistra per la monstruositat que tenen". El seu treball reobre de manera involuntària el debat sobre les fronteres de la llibertat de creació i el dret a l'honor, la intimitat i la imatge.

La mare d'en José i la Ruth al·lega, entre altres coses, que el llibre revela coses que no apareixen al sumari. Però, durant la instrucció i el judici, l'acusat negava coses que ara admet. Els juristes consultats per aquest diari es mostren cauts (ells encara no han pogut llegir *El odio*), però un jutge ja retirat de l'Audiència de Barcelona creu que arguments semblants es podrien haver esgrimit contra *A sang freda*.

Ofert per Institut Làctic de Catalunya

Alimentació

L'Institut Làctic de Catalunya demostra que menjar bé i sa amb intolerància a la lactosa és possible

Eliminar totalment els làctics de la dieta pot comportar déficits de calci, magnesi i vitamina D

L'organisme representatiu de la producció, la transformació i la distribució de productes làctics catalans, l'Institut Làctic de Catalunya, ha impulsat una iniciativa pionera per demostrar que tenir intolerància a la lactosa no significa haver de renunciar als làctics ni al plaer de menjar bé. En el marc del Fòrum del Formatge Artesà i Català, la I Hackathó Gastrolàctica –organitzada per l'Institut dins dels actes de la Regió Mundial de la Gastronomia–, ha reunit una quarantena d'estudiants de cuina, tecnologia dels aliments i dietètica i nutrició de diverses

facultats i escoles catalanes, per afrontar un repte innovador: crear menús equilibrats i saborosos amb làctics adaptats a persones amb dificultats per digerir la lactosa.

Intolerància a la lactosa

Un error comú que es comet quan algú detecta un problema digestiu és eliminar totalment els làctics de la dieta, sense valorar alternatives. Aquest fet pot comportar déficits de calci, magnesi i vitamina D, essencials per a la salut òssia i el metabolisme. Segons Àlex Bach, director de l'Institut, "no tothom que presenta símptomes gastrointestinals després de consumir lactosa és realment intolerant, a més, existeixen

solucions làctiques adaptades que permeten gaudir-ne sense molèsties digestives". Patir una malabsorció de la lactosa, cosa que afecta aproximadament un terç de les persones amb deficiència de lactasa (l'enzim que digereix la lactosa), no ha d'anar acompanyat necessàriament de trastorns digestius. Per això, l'Institut vol sensibilitzar sobre la importància de no abandonar els làctics sense assessorament professional i demostrar que són perfectament compatibles amb una alimentació equilibra-

Els guanyadors han rebut entre 1.000 i 3.000 euros de premi

INSTITUT LÀCTIC DE CATALUNYA

da, fins i tot per a persones amb intolerància a la lactosa. Amb una cistella d'ingredients seleccionats, i gràcies a la col·laboració d'ACREFA, Bon Preu, Cacaolat, Caprabo, Danone, Lletera de Campllong i Llet Nostra, els participants van poder dissenyar un menú complet per a un dia, assegurant-se que fos equilibrat i saborós.

El jurat, format per experts com Daniel Antolin (Fundació Alicia), Laia Puigdemívol (Escola Joviat) i Juan Miguel Íñiguez i Roger Serrahima (Culinary Institute of Barcelona), va avaluar la creativitat, l'equilibri nutricional i la qualitat de les propostes. Els equips guanyadors han obtingut 3.000, 1.500 i 1.000 euros per continuar la seva formació.